

Maiden, maiden, the maiden

נערה נערה הנערה –

Overview

The גמרא explains that we derive that there is a requirement for a מאנס to also pay קנס if he is a מאנס לאוין or חייבי כריתות from the פסוק in פרשת מאנס. One פסוק states 'כי ימצא איש נערה (ה) בתולה וגו' ¹ and the following פסוק states: 'ונתן האיש השכב עמה לאבי הנערה (ה) חמשים כסף וגו'. The גמרא expresses this לימוד as (three times) נערה נערה הנערה; one for a 'regular' נערה, one for a חייבי לאוין and one for חייבי כריתות רש"י. We derive from the first פסוק which states 'כי ימצא איש נערה (ה)', that קנס is paid to a regular נערה. The word הנערה (ה) in the second פסוק is superfluous; the תורה could have written 'ונתן וגו' לאביה וגו'. We can derive two לימודים from the extra word הנערה (ה); one from the word נערה (ה) and one from the extra ה"א at the beginning of the word הנערה (ה). Our תוספות will offer a different interpretation of the גמרא, and subsequently reject it.

פירש רבינו חננאל דמחר נערה דריש כולה מלחא נער נערה הנערה –

The ר"ה explained that from one of the times that נערה is written in the פרשה of מאנס ², we derive the entire teaching (that קנס is paid to a regular נערה, a נערה of חייבי לאוין, and a נערה of חייבי כריתות); the פסוק writes נער from which we derive a regular נערה; we read it נערה from which we derive a נערה of חייבי לאוין; the פסוק adds the additional ה"א at the beginning of the word, הנערה, to include even חייבי כריתות ³.

questions this interpretation:

ואין נראה לרבינו תם דלא כתיב נערה מלא בה"א אלא ההוא דמוציא שם רע לחודיה –

And the ר"ת does not favor this interpretation, since the word נערה is not written out completely with a ה"א at the end, by the פרשה of מאנס; only by the פרשה of מוציא שם רע alone נערה is written with a ה"א at the end ⁴. All other times it is written merely נער without the last ה"א –

כדמוכח בסוף פרקין ⁵ –

As it is evident in the end of our פרק. Therefore how can we derive three teachings?! We can only derive two lessons one from נער and the other from הנער; but nothing from הנערה (ה).

¹ דברים [תצא] כב, כח-כט. The parenthesized ה"א at the end of הנערה (ה) in this תוספות is used to indicate that this ה"א is not written in the תורה, merely נער, but it is pronounced as if it were written נערה with a ה"א at the end.

² The ר"ח is referring to the second פסוק in פרשת מאנס which reads 'ונתן וגו' לאבי הנערה (ה).

³ See the ר"ן on the ר"ף who explains the ר"ח (differently).

⁴ דברים [תצא] כב, יט.

⁵ דף מב.

פירוש ר"ח has an additional question on the תוספות

ועוד הקשה רבינו יצחק מה צריך חד לגופה הא איכא נערה אחרינא בפרשה –

And the ר"י asks, furthermore, why is it necessary to have one lesson for the regular נערה, when נערה is written another time⁶ in the פרשה of מאנס.

concludes: תוספות

אלא פירוש הקונטרס עיקר –

But rather, s'רש"י interpretation⁷ is the correct one.

Summary

The ר"ח derives from the word הנער(ה) that קנס is paid to a regular נערה, to חייבי כריתות, and חייבי לאוין. One difficulty with this is that נער(ה) is written without a ה"א. Another difficulty is that regular נערה is already indicated in the previous פסוק. The interpretation of רש"י is preferable.

Thinking it over

Why did the ר"ח refuse to accept פירש"י?⁸

⁶ כי ימצא איש נער(ה) בתולה וגו' where it states פרשת מאנס of פסוק is referring to the first תוספות.

⁷ See 'Overview'.

⁸ סוכ"ד אות צו.